SISTEMUL DE DREPT CONTEMPORAN: ÎNTRE SCOP ŞI REALIZĂRI

THE CONTEMPORARY LAW SYSTEM: BETWEEN PURPOSE AND ACHIEVEMENTS

CZU: 340.11/.13:341.231.14 DOI:10.5281/zenodo.6630311

Liuba VASILIU,
Doctorandă, USM

Summary
In this Article, it is decided on the contemporary law system, whether the guarantee of fundamental rights and freedoms is an achievement or remains an end in itself, so that the person remains vulnerable to criminal minds..
Keywords: *contemporary law system, fundamental rights and freedoms, techniques and standards.*

Actualitatea temei cercetate

Contemporanietatea se caracterizează printr-un dinamism profund, atât din perspectiva valorilor care au adus condiţia umană la reevaluarea cadrului axiologic din care face parte, cât şi din punct de vedere al sistemului gnoseologic, care subjugă mintea şi cunoaşterea umană şi cele mai infime particule a propriei persoane.

Făcând abstracţie de clasificarea marelor siteme de drept contemporan, care se modifică de la un autor la altul, toate fiin argumentate şi cu substrat ontologic, vom spune că indifferent de clasificare în mod cumulativ formează sistemul de drept contemporan. În acest context, dacă e să abordăm dreptul contemporan ca system, atunci vom identifica metode, mijloace, obiective , instrumente , tehnici şi multe alte pârghii prin care dreptulca system, încearcă să indeplinească şi să justifice scopul său, de a garanta drepturile şi libertăţile omului, astfel încât persoana să fie măsura tuturor lucrurilor şi nu un instrument de realizare a puterii. [1]

Dreptul ca element social nu doar se bazează, promovează dar şi are ca drept obiectiv octrotirea valorilor general umane şi nu doar, care în esenţa lor depăşesc cadrul tehnicii jurdice, astfel fiind văzut ca un pilon al orânduirii sociale şi a ierarhiei valorilor, iar ca garant al realizării acestui obiectiv sunt insăşi instituţiile statului, care vin în consolidarea dreptului ca sistem raţional de mecanisme de funcţionare a societăţii şi de reglementare a relaţiilor sociale, ceea ce face ca aria conceptuală şi aplicativă să se extindă, dar şi să determine noi formule de interacţiune şi dependenţe interne şi externe. Ca ştiinţă, dreptul, face uz de tehnici, instrumente, procedee, metode specifice, pentru a ajunge la un grad eficient de sistematizare, dar, în plus, conceperea, înţelegerea, exprimarea şi aplicarea dreptului solicită o logică mai mult sau mai puţin stabilă a conceptelor, categoriilor şi clasificărilor, a

căror finalitate este claritatea şi aplicarea practică a totalităţii de norme, ce nu pot fi realizate în afara unor metodologii ale complexităţii. [2]

Analiza cadrului normativ de protecţie a drepturilor la nivel internaţional, oferă o privire complexă asupra cadrului legislativ şi instituţional ale acestuia, are este într-o continuă evoluţie. Dacă înainte de primul război mondial problema drepturilor omului apare doar în câteva tratate, atunci . după cel de-al doilea război mondial, protecţia drepturilor omului iau amploare şi se manifestă pe scară largă, omul fiind poziţionat în centrul sistemului de drept, iar ca instituţie internaţională ce le garantează este Curtea EDO.

Dat fiind faptul că omenirea, în decursul istoriei sale, a parcurs etape interesante prin prisma evoluţiei fenomenului criminalităţii, dar şi a măsurilor de apărare socială pe care le-a adoptat pentru a bloca, diminua şi preveni unul dintre acele flageluri care, în decursul veacurilor, au produs însemnate pagube umane, morale şi materiale. Secolul XX şi începutul secolului XXI, cu progrese remarcabile pe plan tehnico-ştiinţific şi sub raportul nivelului de dezvoltare al civilizaţiei umane, reprezintă, din păcate, şi un record în evoluţia fenomenului infracţionalităţii în domeniul tehhnologiilor informaţionale. Pornind de la infracţiuni cu un pericol social redus şi până la infracţiuni săvârşite de grupuri organizate, premeditate şi cu urmări deosebit de grave, uneori afectând însăşi structurile de bază ale societăţii, criminalitatea s-a aflat într-o permanentă ofensivă, societatea nereuşind să asigure în deplinătatea sa, o apărare socială eficientă împotriva acestui devastator flagel . [3] Astfel perioada pe care o parcurgem se caracterizează printr-o permanentă escaladare a infracţiunilor în domeniul tehnologiilor informaţionale, care implică efecte negative pentru stabilitatea şi securitatea societăţii şi, nu în ultimul rând, pentru fiecare individ.

Desigur, nu putem face abstracţie de standartele înalte, tehnicile eficiente şi respectiv tehnologiile avansate şi performante din cadrul sistemului de drept contemporan, unde ocrotirea drepturilor şi libertăţilor persoanei, reprezintă un scop în sine, însă mai puţin o realizare, dat fiind numeroasele cauze pierdute la înalta Curtea EDO.

Sub acest aspect, prezentele standarde înaintate RM ca modele de urmat , fiind un stat relativ tânăr care încearcă sa-şi creeze un sistem de drept transparent şi intangibil, aceste standarde sunt dificil de realizat, dat fiind configuraţiile social-economice şi nu doar, astfel acestea fiind ca scop pentru sistemul de drept naţional. În acest context identificăm abordarea temei date ca fiind relevantă şi actuală în condiţiile social economice, dat fiind condiţiile şi starea în care se află justiţia la etapa actuală în RM. În acest sens, este oportun identificarea şi consolidarea unor soluţii în justificarea eficienţii dreptului, începând pe de o parte de la realitatea socială concretă a statului de drept, şi aspectul teoretic pe de altă parte prin identificarea cadrului doctrinar şi normativ, care ne furnizează un suport ştiinţific relevant şi care în complexitatea sa reprezintă o sarcină intelectuală deloc uşoară, fiindcă presupune depăşirea limitelor proprii şi recunoaşterea propriilor deficienţe.

Concluzionând cele spuse, recunoaştem importanţa şi eficacitatea sistemului de drept contemporan, dat fiind promovarea şi recunoaşterea drepturilor şi libertăţilor fundamentale, acesta fiind o parte din scopul propus , însă nu putem omite faptul că nu au fost identificate pe deplin mecanismele de garantare ale acestora, aceasta fiind obiectivul spre realizarea complexă. Astfel Combaterea şi diminuarea aspectelor antisociale şi infracţionale, precum şi a riscurilor informaţionale survenite din partea tehnologiei, pot fi realizate doar în condiţiile în care sunt întreprinse cumulativ iniţiative legislative şi măsuri de ordin social, economic, juridic care să permită contracararea cauzelor şi condiţiilor care determină sau favorizează apariţia şi dezvoltarea acestora, şi să asigure intervenţia operativă a organelor specializate, cu atribuţii de blocare şi contracarare, şi nu n ultimul rând înlăturarea discrepanţei dintre teorie şi practică, dintre drept şi tehnologie.

Referinţe bibliografice:

1. Kant Imm. *Critica raţiunii practice. Întemeierea metafizicii moravurilor*. Bucureşti: Univers Enciclopedic Gold, 2010
2. Ciobanu R. *Metodologia interdisciplinară în reconstrucţia paradigmatică a dreptului*, Chişinău, 2021
3. Ciobanu I. *Criminologie*, Chişinău, 2013.